Zelei Dávid

Az örökkévalóság lexikona

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXV. évfolyam, 38. szám, 2021. szeptember 24.

Jorge Luis Borges: A végtelen életrajza. Összegyűjtött esszék. Összeállította és a szöveget gondozta Scholz László. Fordította Boglár Lajos et al. Jelenkor Kiadó, Budapest, 2021, 644 oldal, 5999 Ft

Mindezzel talán már sejttettem, miért is olyan lenyűgöző a borgesi esszéisztika: mert nem ragad bele az „itt és most”-ba, hanem a téridő teljességében ugrálva ostromol örök, el nem évülő kérdéseket, s fedez fel mások számára láthatatlan párhuzamokat vagy épp ellentmondásokat a középkori Kína, Coleridge Angliája és kora Argentínája közt. Ennek eredményeképp, bár írásai szinte végig tüntetőleg távol maradnak az aktualitástól (egészen fura érzés, mikor korabeli filmeket kritizál vagy Párizs felszabadításáról beszél), őket olvasva mégsem érezzük a könyvtárak és letűnt századok dohszagát – pedig kedvenc szerzői közül sokat (De Quinceyt, Chestertont, Groussac-ot, Swedenborgot) ma már csak azért ismerünk, mert ő visszatérően és elismerősen szól róluk.